



Vlaams
Parlement

vergadering **C65**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 11 december 2014

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de intenties van de VRT om laatavondprogramma's op de radio te schrappen en zo geen jazz, blues en folk meer uit te zenden – 524 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Caroline Bastiaens tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het project literaire canon – 539 (2014-2015)	8
VRAAG OM UITLEG van de heer Joris Poschet tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het Amerikaans Theater – 549 (2014-2015)	11
VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de beslissing inzake de meerjarige subsidies aan de cultureel-erfgoedconvenants – 525 (2014-2015)	13

**VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de intenties van de VRT om laatavondprogramma's op de radio te schrappen en zo geen jazz, blues en folk meer uit te zenden
– 524 (2014-2015)**

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, collega's, misschien is het allemaal loos alarm en niet zo erg als gevreesd, maar in Het Nieuwsblad van 28 november stond een onheilspellend bericht over het inkorten van de dag-programmering en het verlengen van de nachtprogrammering van de VRT-radio. Het gevolg van die uurtabellen die veranderen, is dat al die andere soorten muziek dan de meest populaire geprogrammeerd staan net voor de nacht begint. Klara geeft dan meestal hedendaagse muziek, geluidskunst zelfs. Radio 1 brengt dan Closing Time. Het zijn allemaal zaken die niet tot de populaire muziekgenres behoren.

Misschien is dat allemaal in de sfeer van een aantal andere culturele bekibbelingen die de voorbije jaren op de VRT zijn gebeurd. Die tendens lijkt zich door te zetten: nu gebeurt hetzelfde. Een en ander zou te maken hebben met de besparingen bij de openbare omroep, waar ook de radionetten niet aan ontsnappen.

Vooraf de muzikanten in de sfeer van de wereldmuziek zijn in actie geschoten en trekken aan de alarmbel. Er zijn krantenberichten over verschenen en er circuleert momenteel een petitie. Ik hoop dat enkele collega-commissieleden die ondertussen hebben ondertekend.

Het gaat niet over Closing Time alleen, ik wil het wat opentrekken. Ik heb geleerd dat we geen vragen moeten stellen over programma's, het gaat wel over de muziekkeuze in de totaliteit op die vier radionetten. Ik heb hier in het verleden gesproken over de verstudiobrusseling van Radio 1. Iemand die was geïnspireerd door een bekende Leuvense musicoloog, had het na een theatervoorstelling vorige zaterdag over de Radio 1'isering van Klara, om te zeggen dat Klara aan het verglijden is tot een semipopulair klassiek net. Hier zitten nog ervaringsdeskundigen in de zaal, dus ik moet opletten met wat ik zeg.

Niettemin duidt het aan dat ik oud word, en dat kan te maken hebben met mijn muzikale smaak die niet mee is geëvolueerd met die van mijn kinderen, maar dat denk ik niet. Ik ben zelfs overtuigd van niet, want ik heb een brede muzieksmaak en interesse. Ik sluit me wel aan bij de grondtoon van die bedenking, namelijk dat de VRT niet beantwoordt aan een fundamentele opdracht: een diversiteit aan muziekgenres presenteren op de radio. Het gevoel heerst dat de muziek-samenstellers een bepaalde generatie vertegenwoordigen die ook bepaalde smaken doordrukt op de VRT-netten.

Minister, dit als algemene inleiding en met het nodige voorbehoud. Ik wil dat voorbehoud er ook wel inbrengen. Er zijn radicalen die vinden dat als je een symfonie of een cantate speelt op Klara, je die helemaal moet spelen of niet moet spelen. Er zijn mensen die vinden dat folk en blues al lang niet meer op Radio 1 thuishoren, maar wel op Klara. Ik heb een brede muzieksmaak en -achtergrond. Ik wil niet een bepaald genre voortrekken in deze discussie. Ik pleit ervoor dat de VRT niet kiest vanuit dezelfde drijfveer die soms bij televisie leeft, namelijk de luistercijfers. Het bereik is natuurlijk belangrijk voor onze openbare omroep, maar daarnaast is de culturele diversiteit ook een intrinsieke doelstelling die we niet moeten vragen van pakweg Q-music of JOE fm. Dat kunnen we wel

vragen van de openbare omroep. Ik pleit voor een bewuste omgang met een diversiteit aan muziekgenres.

Ik wil Piet Maris, frontman van de band *Jaune Toujours*, de 'dader' van die petitie, citeren: "Wij vragen meer aandacht voor diversiteit, niet alleen qua gender, huidskleur of afkomst, maar ook qua inhoud. We vragen de broodnodige ruimte voor avontuur, ontdekking en zelfs risicomuziek met andere wortels dan uit het mainstreamaanbod moet kansen krijgen, zowel in de dag- als de avondprogrammatie, met meer investeringen in genreprogramma's en met ruimte voor het verhaal van de mensen achter de muziek."

Hij schrijft ook over een belangrijke dimensie die we zouden kunnen vergeten. Het gaat niet alleen om de luisteraar, maar ook over de Vlaamse muzikant. Ik citeer opnieuw: "Rond een muziekproductie werken niet alleen muzikanten, maar ook studio's en geluidstechnici, managers, labels en distributeurs. Maar als een plaat niet wordt gedraaid, dan levert die ook geen return meer op. Dan investeert niemand nog in nieuwe kwalitatieve producties en klinkt alles op den duur nagenoeg hetzelfde. Niemand zal nog muzikale grenzen proberen te verleggen."

Gelukkig is er nog Klara, waar die genres nog een beetje aandacht krijgen. Maar ook daar is er discussie.

Minister, klopt deze informatie? Is er een beslissing genomen met betrekking tot die dag- en nachtregeling, en de gevolgen voor bijvoorbeeld *Closing Time*? Plant de VRT nog gelijkaardige ingrepen op andere radiozenders? Zo ja, welke? Welk beleid voert de VRT inzake muzikale diversiteit, in algemene termen uiteraard? Zeker voor genres als wereldmuziek, folk, blues en jazz, maar ook hedendaagse klassieke muziek? Vindt de VRT het belangrijk om de muzikale productie uit Vlaanderen in die genres te ondersteunen door die muziek te draaien? Ook in het regeerakkoord wordt het accent gelegd op de Vlaamse muziek. We mogen het begrip 'Vlaanderen' ook niet enkel talig interpreteren. Als het gaat om mensen van bij ons die ook in andere genres excelleren, moeten wij ons afvragen of ook zij de kansen krijgen die ze verdienen. Wordt over dit beleid overleg gepleegd met vertegenwoordigers uit de muziekwereld, bijvoorbeeld via het muziekoverleg met muziekfestivals, muziekcentra, enzovoort?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mevrouw Soete gaat straks nog iets over muziek als zodanig zeggen.

Het standpunt van de N-VA is bekend. Wij willen dat de openbare omroep ruimte biedt aan alle genres. Wij hebben indertijd de discussie gevoerd over de schlagermuziek. Ook daar zeggen wij dat alle belastingbetalers bijdragen tot de VRT en dat zij zich dus allemaal moeten kunnen herkennen in het aanbod van de openbare omroep. Dat geldt natuurlijk ook voor blues, jazz, enzovoort.

De VRT zegt trouwens zelf op haar website dat zij dat wil doen: "We willen op een zo omvattend mogelijke manier het rijke diverse muzikale landschap weer spiegelen." Maar de vraag is of ze dat eigenlijk wel doet. Er is een onderzoek, of doorlichting, van het Muziekcentrum Vlaanderen. In zijn 'landschapstekening muziek' merkt dat centrum op dat de VRT, volgens zijn bevindingen, zich al te sterk richt op de hogere kijk- en luistercijfers, en dat zij de genres die zij aanbiedt, daarop ent. De beheersovereenkomst stelt expliciet dat jazz aan bod moet komen op Klara, maar zegt dat niet voor Radio 1. De N-VA hoopt dat de openbare omroep in elk geval aandacht besteedt aan alle muzikale genres, zodat iedereen zich in die omroep kan herkennen.

De voorzitter: Mevrouw Soete heeft het woord.

Mevrouw Ann Soete (N-VA): Ik ga uiteraard akkoord met mijn twee collega's. Ik wil twee randbemerkingen maken.

Het is heel belangrijk dat dergelijke genres – ik heb het vooral over jazz en blues – gedraaid blijven worden op de VRT, ook vanwege het feit dat naast de traditionele muziekconservatoria al een hele tijd ook veel kleinere academies en jeugdmuziekateliers zijn opgericht en de laatste jaren een grote bloei kennen. Daar speelt men naast de klassieke muziek ook veeleer de twee bijgevoegde genres, jazz en blues. Als je die mensen het plezier van spelen wilt gunnen, is het horen van dergelijke muziek op de openbare omroep heel belangrijk.

Ik ben blij dat de heer Caron de passage aanhaalt die stelt dat het niet alleen om de muzikanten gaat, maar ook om de studio's. We zitten hier in de commissie Cultuur, maar we mogen de economische impact van het niet meer horen of het niet meer draaien van dergelijke muziek niet onderschatten. Als een plaat niet gedraaid wordt, is er geen return meer. Ik pleit ervoor, vanwege mijn achtergrond, dat men daar eens aandacht aan schenkt. Het aantal mensen dat zijn werk heeft verloren door de malaise in de muzieksector is enorm groot. Dat werd de afgelopen 10, 20 en zelfs 25 jaar onderschat. Ik weet wel dat we hier in de commissie Cultuur zitten, maar dat wou ik toch eens als randbemerking meegeven.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, vooraleer ik u het woord geef, wil ik mij aansluiten bij mijn collega's. Ik ben het grotendeels met hen eens. Ook wij zijn geschrokken van die berichtgeving. De heer Caron zei al dat het onder voorbehoud was van de juistheid van de informatie.

Er was de dreiging dat de aandacht op Radio 1 voor jazz, blues en folk mogelijk zou worden ingeperkt. Ik wil het wat ruimer zien. Wij zijn ervan overtuigd dat het de opdracht is van de VRT om als openbare omroep de nodige aandacht te geven aan diversiteit in haar algemeenheid. Ik denk daarbij aan het citaat dat de heer Caron gaf. Maar er moet ook aandacht zijn voor muziekdiversiteit en voor cultuur in haar algemeenheid. Dat is de opdracht van de VRT, en daarom zijn wij wat geschrokken.

De heer Caron haalde een citaat aan. Uit de petitie die nu circuleert, bleef mij bij dat het de opdracht is van Radio 1 en de publieke omroep om de ruimte voor ontdekking te vrijwaren. Daarvoor moet er voldoende aandacht zijn. Het mag geen hutsepot worden waar alles een beetje in zit. Er moet ruimte zijn voor ontdekking en creativiteit.

In de mails die wij allemaal kregen, was er sprake van een muziekbeleidsplan van de VRT uit 2009. Is dat dode letter gebleven? Hoe gaan wij daarmee om? Hoe bekijken we dat in de toekomst, zodat wij die rijke diversiteit die we kennen in Vlaanderen op de radio kunnen blijven horen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Caron en de andere collega's, dank u voor uw vragen. Sta mij toe om in algemene zin al duidelijk te stellen dat uw bezorgdheden door mij zeker worden gedeeld.

Er zijn interessante en behartigenswaardige dingen gezegd. Zo is er de Studio Brusselisering van bepaalde zenders en de Radio 1'isering van andere. Dat zijn gevaarlijke termen om te herhalen voor een minister. Ook is er het feit dat cultuur hier op een gegeven moment economie tegenkomt en het feit dat het over diversiteit gaat, van jazz, folk, blues tot schlagers en dergelijke. Die diversiteit kan dus niet eenzijdig worden geïnterpreteerd. Dat zijn allemaal zeer behartigenswaardige zaken, die ik deel.

We moeten bepaalde formuleringen uit de beheersovereenkomst herbekijken in functie van de nieuwe beheersovereenkomst. Mijnheer Vandaele, u had er een aangehaald. We moeten de nodige hefboomen creëren om dat te herbekijken.

Mevrouw Bastiaens, in dat kader lijkt het me zinvol dat ik het muziekbeleidsplan waarnaar u verwijst nog eens opvraag en bekijk hoe en in welke mate dat eventueel kan worden gedeeld met de leden van de commissie. In principe is het een publiek document. Het kan ons misschien inspiratie geven voor een verder debat, los van de punctualiteit van de vraag en in functie van het garanderen van de diversiteit, die ons, volgens mij, toch allemaal na aan het hart ligt.

Zoals u weet, vraag ik de VRT om de juiste informatie. Het is in elk geval goed dat de VRT ons laat weten garant te staan voor muzikale diversiteit. Ze probeert dat elke dag waar te maken via haar radionetten, haar tv-aanbod en haar digitale platformen. Het muziekbeleidsplan en de uitgangspunten zijn digitaal te vinden op www.vrt.be/muziekbeleid-vrt. Mocht die informatie onvoldoende blijken, dan kunnen we bekijken hoe we de commissie voldoende informatie kunnen aanleveren. Het muziekbeleidsplan is en blijft in ieder geval de VRT-leidraad.

Het plan krijgt updates waar nodig, want enerzijds verandert de manier waarop de mediagebruikers met muziek omgaan en anderzijds wordt steeds vaker geluisterd via verschillende mediaplatformen. Ook de programmaschema's van de radiozenders veranderen regelmatig. Daarom stel ik het ook op prijs dat de heer Caron zegt dat het hem niet om dat ene programma gaat. Er vallen programma's weg, maar er komen er gelukkig ook bij. Zo draait de wereld in positieve zin door.

De VRT benadrukt dat het verdwijnen van bepaalde programma's niet betekent dat de aandacht van een net voor een bepaald muziekgenre verdwijnt. Zo blijft Radio 1 garant staan voor een rijk en divers muzikaanbod, met aandacht voor pop en rock, maar ook voor andere genres zoals wereldmuziek, jazz, blues, folk en soul. Het programma-aanbod zal wel worden herschikt. Het zal ook efficiënter worden geproduceerd, wat nodig is om de opgelegde besparingen te helpen realiseren. Dat is wat de VRT mij laat weten.

Concreet zoekt Radio 1 momenteel hoe hij meer muziek vanuit alle muziekgenres die tot zijn muziekprofiel behoren, op een meer structurele manier in zijn programmering kan opnemen. Dat gebeurt in samenwerking met deskundigen uit de diverse muziekstijlen. Ik kom daar straks nog even op terug.

Tegelijk wil het radionet blijven investeren in het bieden van structurele aandacht voor de actualiteit van alle Radio 1-muziekgenres. Dat wil het net onder andere doen in een open muziekprogramma vroeger op de avond, dat muzikale diversiteit, een breed palet aan muziekgenres, uitstraalt.

Radio 1 onderzoekt voor sportluwe momenten voor en tijdens de zomer, bijvoorbeeld na het einde van de voetbalcompetitie of als er geen Sporza-uitzending is, de mogelijkheden voor een nieuw zondagavondprogramma, dat een mix aan muziekgenres en -stijlen moet brengen en kan aansluiten bij het ritme van een zomers festivalseizoen.

Ten slotte zal Radio 1 ook zijn rol blijven opnemen om concerten en festivals uit verschillende muziekgenres te ondersteunen.

Ook Klara heeft in zijn programmering aandacht voor diverse genres, zoals hedendaagse klassieke muziek en etnische wereldmuziek. Daarnaast is jazz een belangrijk muziekonderdeel van het Klara-aanbod.

Mijnheer Caron, u vroeg of de informatie van het persartikel klopt. Is een dergelijke beslissing genomen? Het klopt dat Radio 1 zijn programma-aanbod 's avonds wil

herschikken. Momenteel start de nachtprogrammatie van Radio 1 op vrijdag, zaterdag en zondag en in de kerstvakantie en de zomermaanden reeds om 23 uur. Het net zal op de andere dagen nu ook zijn nachtprogrammatie aanvangen om 23 uur. Uiteraard houdt Radio 1 als actuaazender wel de vinger aan de pols van wat er gebeurt in de wereld. De hele nacht door gebeurt dat via zijn nieuwsuitzendingen. Het klopt, zoals daarnet aangetoond, evenwel niet dat dit betekent dat sommige muziekgenres niet of minder aan bod zouden komen op Radio 1.

Momenteel heeft de VRT geen plannen om het muzikaal aanbod op een van haar radionetten te wijzigen.

De VRT laat weten dat ze haar diversiteitsbevorderende rol ter harte blijft nemen en wil blijven zorgen voor de diversiteit in haar aanbod. Haar publiek krijgt de kans om in de breedte en in de diepte kennis te maken met al dan niet nieuwe muziek en/of belangrijke ontwikkelingen binnen diverse relevante muziekgenres. Dat doet zij enerzijds door op haar radiozenders het genreaanbod uit te breiden tijdens de reguliere programma's en anderzijds specifiekere muziekprogramma's aan te bieden.

Ook op televisie komen diverse muziekgenres aan bod. Dat gebeurt in een aantal hybride programma's, zoals Café Corsari, Hotel M, Vlaanderen muziekland, De zevende dag, maar ook in nieuwsprogramma's en specifieke cultuurprogramma's.

U vroeg ook naar de ondersteuning in algemene zin. De VRT stelt de opdracht om de muzikale productie te ondersteunen en ter harte te nemen en dit voor alle muziekgenres die hier geproduceerd worden. VRT-radio draait ruim 25 procent muziek die hier gemaakt is. De VRT-radionetten nemen ook tal van initiatieven ter ondersteuning van de Vlaamse en Nederlandstalige muziekproductie. Zoals aangegeven in het begin van mijn antwoord, zetten we die discussie met de VRT in het kader van het regeerakkoord de komende maanden voort. Enkele voorbeelden daarbij zijn Start To DJ, een MNM-zoektocht naar Vlaams dj-talent, de Radio 1-sessies, Klara in de Singel enzovoort.

Dat neemt echter niet weg dat ik, als minister, bij de opmaak van de nieuwe beheersovereenkomst wil en zal nagaan hoe we de diversiteit van alle mogelijke muziekgenres enerzijds, en de ondersteuning van onze Vlaamse muziekproducties via de VRT anderzijds, kunnen verankeren. Ik zal hierover gesprekken voeren met betrokken stakeholders en de VRT.

U vroeg ten slotte naar het overleg met de bredere muzieksector of de specialisten die de VRT in dezen zouden kunnen adviseren of in elk geval met haar in contact treden. De VRT erkent het MuziekOverleg, de koepelorganisatie van negentien Vlaamse muziekorganisaties, als officiële gesprekspartner die de muzieksector vertegenwoordigt. Met hen heeft de VRT al diverse malen haar muziekbeleid besproken. Naast het jaarlijks structureel overleg wordt er geregeld ook ad-hocoverleg gepleegd met diverse muziekorganisaties, al dan niet vertegenwoordigd door het Muziekcentrum Vlaanderen, dat het MuziekOverleg organiseert, en festivals.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is natuurlijk een heel moeilijke discussie, want het heeft veel met indrukken en percepties te maken. Je kunt het ook niet echt meten.

We gaan op werkbezoek bij de VRT en als de collega's het zien zitten, zou ik ook graag eens het muziekbeleid van de VRT agenderen zodat we van de specialisten een toelichting krijgen.

Minister, ik ben blij dat u het ook zelf ter harte wilt nemen en in het kader van de nieuwe beheersovereenkomst explicieter op de tafel zult leggen. Er zijn indicatoren mogelijk. Er is nu een criterium over Vlaamse muziek, maar misschien moeten er ook andere parameters zijn. Ik zou willen dat dit ook in de mentaliteit en de geesten van de decisionmakers op de Reyerslaan rijpt. Het is waar dat er specifieke programma's zijn, maar er waren er vroeger wel veel meer. Het is waar dat deze muziek in algemene programma's aan bod komt, meer dan vroeger, maar ook daar is het begrip 'genre' zeer te interpreteren en zeer twijfelachtig.

Ik twijfel ook niet aan de intenties, maar het cijfermatige bereik is zo'n dominante factor. Als je in Vlaanderen iets niet promoot, dan bestaat het ook niet. Laat ons eerlijk zijn, als de openbare omroep een plaat niet plugt, dan bestaat ze niet. Dat is de beslissende factor of iets gekend is bij specialisten en geldt ook voor pop of rock. Welke platen komen in de lijst van de te spelen muziek? Dat is een belangrijke kwestie, niet alleen voor de luisterende kant, maar ook voor de economische kant. Het is meer dan een culturele opdracht, het is ook een educatieve opdracht. Aandacht hebben voor niet-vanzelfsprekende muziek kan mensen misschien verleiden om eens andere muziekgenres te ontdekken.

Voor mij is de beheersovereenkomst de sleutel. Er zullen veel debatten en hoorzittingen zijn over de beheersovereenkomst. We moeten ook dan deze kwestie op tafel leggen en een traject naar de basisopdracht in gang zetten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Caroline Bastiaens tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het project literaire canon – 539 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, het debat over de noodzaak aan en de concretisering van een literaire canon loopt al enkele jaren in Nederland en in Vlaanderen. In Nederland werd in 2007, naar aanleiding van een aantal debatten en de vernieuwde aandacht voor het cultureel en literair erfgoed, een plan voorgesteld. Dat canonplan werd voorgesteld door het Huygens Instituut en het Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds (NLPVF). In Vlaanderen volgde nadien ook een debat met een aantal artikelen in Knack en er waren enkele parlementaire vragen, onder andere van collega Dirk de Kort.

Vanuit de vaststelling dat dit thema in Vlaanderen nog niet echt op de literaire agenda voorkwam en vanuit de bezorgdheid om dit thema maximaal als een gemeenschappelijk Vlaams en Nederlands project te ontwikkelen, nam het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) daarop in 2008 het initiatief om de direct betrokken literaire partners in Vlaanderen samen te brengen om de opinies rond dit thema te activeren en te verzamelen, samen een visietekst te ontwikkelen. Hier kwam dan een summier actieplan uit voort dat werd voorgelegd aan de Vlaamse en Nederlandse ministers van Cultuur en Onderwijs en de Nederlandse Taalunie. Dit resulteerde in een korte heldere nota, namelijk 'Literaire canon: een verrijkende dialoog tussen verleden en heden'. Daarin werden kernpunten en principes opgenomen: een instrument voor de bevordering van leescultuur, digitale bereikbaarheid is belangrijker dan beschikbaarheid in boekvorm, de situering binnen literatuuronderwijs, open en dynamisch zijn, gedifferentieerd voor doelgroepen.

Tijdens de voorbije legislatuur heeft minister Schauvliege dit dossier opgenomen in het overleg binnen de Nederlandse Taalunie, maar ze heeft het ook als opdracht opgenomen in de beheersovereenkomst van het Vlaams Fonds voor de Letteren. Zowel de heer Paul Delva als de heer Marius Meremans hebben de minister hierover ondervraagd.

In de vernieuwde beheersovereenkomst 2012-2016 met het VLF lezen we over de literaire canon het volgende: "Het VFL was in 2008 initiatiefnemer voor het opstellen van een basisvisie voor Vlaanderen op de Nederlandstalige literaire canon. Het is de opdracht van het VFL om de ontwikkelingen hierrond te volgen bij de betrokken partners in Vlaanderen en Nederland. Het VFL signaleert vanuit deze permanente opvolging nieuwe noden, formuleert oplossingsgerichte voorstellen en mogelijke acties en voert in opdracht bijkomende taken uit zowel in coördinatie, conceptvorming en uitvoering."

Door een gebrek aan beschikbare middelen zowel bij de letterenfondsen als bij de Taalunie geraakte het gezamenlijke project niet echt van de grond, al moet gezegd dat het VFL binnen zijn reguliere werking productiesubsidies toekent aan uitgeverijen die nieuwe edities uitbrengen van Vlaamse klassiekers. In het recente verleden gebeurde dit onder andere voor werk van Hugo Claus, Louis Paul Boon, Albert Bontridder, Ivo Michiels en Paul van Ostaijen. Daarnaast kent het VFL biografiebeurzen toe voor biografieën van klassieke auteurs zoals Ernest Claes, Gerard Walschap, Paul Snoek, Maurice Maeterlinck en anderen. Ook ondersteunt het VFL jaarlijks een achttal auteursgenootschappen die het werk van Vlaamse klassieke auteurs levend houden.

Minister, intussen zitten we halverwege de beheersovereenkomst met het VFL. Wat is de stand van zaken in het dossier van de literaire canon voor Vlaanderen en Nederland?

Welke concrete samenwerking werd hierover opgezet met het Nederlands Letterenfonds en de Nederlandse Taalunie?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Ik heb die vraag ook al eerder gesteld, en voor mij ook nog de heer Arckens. Het is dus een verhaal dat blijft terugkeren. Dat wijst ook op het belang daarvan.

Ik heb mijn vraag destijds gesteld aan minister Schauvliege. Zij antwoordde dat dit gezien de besparingen voor Nederland toen geen prioriteit was. Men dacht ook meer aan een dynamisch gegeven in plaats van een statisch gegeven. Men wilde daar een bestand van maken dat voortdurend zou worden aangepast.

Het VLF heeft voor buitenlandse geïnteresseerden inderdaad een boekje met daarin een aantal klassieke Vlaamse auteurs. In het kader van de Frankfurter Buchmesse met Brazilië als gastland, heeft men ook geprobeerd een aantal Braziliaanse auteurs te promoten als de literaire canon van Brazilië. Ik weet niet in hoeverre daar rekening mee wordt gehouden bij de promotie van Vlaanderen en Nederland ter gelegenheid van de Frankfurter Buchmesse. Misschien kan daar ook wel iets mee gedaan worden.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Binnen het kader van het geïntegreerd letterenbeleid hebben het Vlaams Fonds voor de Letteren en de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL) in juni 2014 besloten om via een werkgroep binnen de KANTL een voorstel te formuleren voor een aanpak rond een dynamische canon binnen het Nederlands taalgebied.

Er werd geopteerd voor een pragmatische en realistische aanpak. Het canonvraagstuk moet daarbij in de eerste plaats een hefboom zijn voor een dynamische aanpak van Nederlandstalige klassiekers en literair erfgoed. Daarbij is het belangrijk dat rekening wordt gehouden met de verschillende potentiële doelgroepen voor de canon of onze literaire klassiekers. Een open benadering en veel aandacht voor maatwerk afhankelijk van de doelgroep is hierbij een uitdrukkelijke wens.

Vanuit diezelfde optiek heeft het VFL in het voorstel aandacht gevraagd voor digitale ontsluiting en een zo groot mogelijke toegankelijkheid van die canon waarbij papieren edities kunnen, maar op zich allesbehalve een dwingende voorwaarde zijn. Wellicht dienen zich daar ook via intensieve samenwerking met en advisering aan de Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) complementaire kansen aan.

In een eerste fase kiest de werkgroep, bestaande uit een tiental leden onder wie de professoren Brems en Musschoot, voor een vijftigtal auteurs.

In een tweede fase gaat de KANTL in overleg met een ruime klankbordgroep van stakeholders, het literaire en onderwijsveld, de bibliotheken en het boekenoverleg. Een eerste overleg vindt deze week plaats. Bij het betrekken van deze brede groep spelers wordt beklemtoond dat het omgaan met literaire canon een flexibele en dynamische zaak is.

In een derde fase wordt een maatschappelijk draagvlak gecreëerd en wordt het publiek betrokken en warm gemaakt voor de literaire canon. Hiervoor worden onder meer gesprekken gevoerd met mediapartners. Deze dynamische canon moet worden ingeschakeld in een grotere visie rond leesbevordering. De canon moet leven en beleefd worden. Daarom wordt nagedacht over welke specifieke rol het onderwijs, de lerarenopleiding, literaire manifestaties, auteurslezingen, de boekhandels, uitgeverijen en de media kunnen spelen om de canon een zo groot mogelijk en levendig maatschappelijk draagvlak te bezorgen.

De werkgroep binnen de schoot van de KANTL is intussen geïnstalleerd en volop aan het werk. Hij ziet in het opstellen van een dynamische canon van de Nederlandstalige literatuur een mogelijkheid om uitgeefbeleid, leesbevordering en literatuuronderwijs op elkaar af te stemmen. Zo kunnen uitgevers bepaalde werken opnieuw op de markt brengen omdat ze deel uitmaken van de canon en verschijnen op lektuurlijsten in het onderwijs. Vandaag is het maar al te vaak zo dat bepaalde werken die op de lektuurlijsten staan niet meer verkrijgbaar zijn.

Uw tweede vraag gaat over de samenwerking met het Nederlands Letterenfonds en de Nederlandse Taalunie. Complementair aan de stand van zaken en de drie zaken die ik zonet heb geschetst, zijn in juni Vlaams-Nederlandse gesprekken over de canon opgestart. De gesprekspartners daar zijn de Nederlandse Taalunie, het Nederlands Letterenfonds, de Stichting Lezen Nederland, het VFL, Stichting Lezen Vlaanderen en Canon Cultuurcel. Ook binnen dit overleg wordt er bekeken hoe de literaire canon onder andere via onderwijs en leesbevordering levend gehouden en beleefd kan worden. Daarbij worden de werkzaamheden en bevindingen van de Vlaamse werkgroep meegenomen. Een volgend Vlaams-Nederlands overleg is gepland in februari 2015. De afgewerkte plannen die uit de werkgroepen komen, zullen in Vlaanderen worden besproken binnen het BoekenOverleg, en vervolgens met de Vlaamse ministers van de betrokken beleidsdomeinen.

Mijn conclusie: onder het motto 'On n'est jamais aussi bien servi que par soi-même' is de Vlaamse machine aan het draaien en dat zal en zou moeten leiden tot een bepaald resultaat. De contacten met de Nederlandse vrienden zijn volop aan de gang. Ik kan nog niet vooruitlopen op de mogelijke resultaten, maar ik

neem graag de suggestie van de heer Meremans, als een concreet doel voor ons en voor hen, mee om de Buchmesse te bekijken, omdat het een aanknopingspunt is. Het is een timing waar we naartoe kunnen werken zodat dat niet in een soort onbestemdheid zou blijven voortdobberen, mocht dit al het geval zijn.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, zoals u het zelf aangaf, de Vlaamse machine draait inderdaad. Ik kan daar samen met u alleen maar tevreden over zijn. Ik heb ook gehoord dat enkele principes zoals ze in de nota van het Vlaams Fonds werden gedefinieerd, nu nog terugkomen zoals het dynamisch gegeven, het feit dat het open moet staan voor verschillende doelgroepen, het digitale element enzovoort.

Ik ben ook heel blij te horen dat het de bedoeling is om niet te komen tot een steriel gegeven. De suggestie van de heer Meremans kan daarin passen. Minister, samen met u kijk ik verder uit naar de volgende acties, zeker voor het creëren van het draagvlak met de verschillende partners. Wordt ongetwijfeld vervolgd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Joris Poschet tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het Amerikaans Theater – 549 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Het Amerikaans Theater is een gebouw dat bekend is van de Wereldexpo in 1958, toen ik helaas nog niet was geboren, maar dat nadien nog dienst heeft gedaan als Nationaal Instituut voor de Radio-omroep, om dan vijftig jaar lang entertainmentgeschiedenis te schrijven voor BRT, BRTN en VRT. In afwachting van een glorieuzer leven, nadat de VRT het gebouw verliet in 2012, zouden twee vzw's verbonden aan de stad Brussel de kantooruimte binnen het Amerikaans Theater betrekken.

De Ancienne Belgique (AB) liet al meerdere malen verstaan dat het nieuw leven wil blazen in het Amerikaans Theater in samenwerking met andere culturele instellingen. In augustus 2013 kwam de AB zelfs met een heus businessplan waarin het plan werd opgemaakt om samen met de vzw Brussels Expo en kunstvereniging Volta het Amerikaans Theater om te bouwen tot een multidisciplinaire concertzaal. Een droom die lang onrealistisch leek, maar de stad Brussel lanceerde in maart dit jaar het voorstel om 4 tot 5 miljoen euro in de renovatie van het gebouw te pompen. Ondertussen ligt het dossier op de tafel van de Federale Regering.

De Vlaamse Regering heeft zich in het verleden al enkele keren geprofileerd als kandidaat-koper. Die profilering zou trouwens sporen met het regeerakkoord, dat stelt dat het cultuurbeleid zal focussen op initiatieven met impact, bereik en uitstraling op Vlaams en internationaal niveau. Een tweede leven schenken aan het Amerikaans Theater zou zo'n initiatief kunnen zijn. Het zou ook tegemoet kunnen komen aan vragen van onze culturele instellingen die heel sterk aan het groeien zijn, bijvoorbeeld de AB.

De cultuursector heeft de besparingsdans helaas niet kunnen ontspringen, maar met creatieve oplossingen moeten we in staat zijn om de bloeiende cultuursector

ook in de komende legislatuur te bestendigen. Minister, op 27 november hebt u in de pers verklaard dat er 42 miljoen euro uit het Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU) ter beschikking zou zijn voor culturele infrastructuur. We weten dat dat niet is om uitsluitend nieuwe projecten te lanceren: de bestaande projecten zijn evenzeer belangrijk.

Minister, wat zijn de kosten van een eventuele aankoop en renovatie van het Amerikaans Theater? Zijn er ook andere pistes mogelijk, zoals vruchtgebruik? Is het Amerikaans Theater een mogelijke oplossing om de groei van onze cultuurhuizen te verzekeren? Zo ja, hoe ziet u de concrete samenwerking en invulling van dit project? Hebt u al overleg gepleegd met de stad Brussel en de federale minister bevoegd voor de Regie der Gebouwen over de toekomst van het Amerikaans Theater?

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Mevrouw Manuela Van Werde (N-VA): De heer Poschet heeft de context en de geschiedenis van het Amerikaans Theater goed geschetst. Ik heb in mijn voorbereiding enkele schriftelijke vragen gevonden, maar ook een artikel op deredactie.be. Daarin stond dat de Vlaamse Gemeenschap geïnteresseerd zou zijn in het Amerikaans Theater. Minister, kunt u dat bevestigen?

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Dit is een zeer goede vraag. Hij werd overigens ook tijdens de vorige legislatuur door onder andere mevrouw Zamouri gesteld, toen aan minister Smet. Ik vraag mij af wat de progressie is van dit dossier. Ik vind dat het Amerikaans Theater van onschatbare waarde is voor Brussel, voor Vlaanderen en voor ons land.

De heer Bart Caron (Groen): Ik vind het absoluut een interessant dossier. Dat is mijn persoonlijke aanvulling.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Op dit ogenblik is de Vlaamse Gemeenschap niet rechtstreeks betrokken in dit dossier. Het is immers de stad Brussel die voor de zomer heeft aangegeven te willen investeren in de renovatie van het Amerikaans Theater. Ik heb dan ook zelf op dit ogenblik geen zicht op de concrete kosten, verbonden aan een aankoop of renovatie. Of er andere pistes mogelijk zijn, is eveneens niet duidelijk en hangt met name af van de eigenaar van het gebouw, de federale staat. Daar kom ik op het eind van mijn antwoord op terug. Op dit moment is er niet zoveel evolutie in dit dossier.

Maar, mijnheer Poschet, het gaat er voor mij niet om of het Amerikaans Theater an sich een oplossing is voor de groei van onze cultuurhuizen. Het is wel zo dat het Amerikaans Theater een mooie aanvulling kan zijn op de bestaande concertpodia in Brussel. De vragen kunnen parallel worden bekeken. Wij bekijken het nu vanuit het perspectief van de Vlaamse Gemeenschap. Dat is een goed perspectief, maar het gaat net iets breder, we moeten het bekijken in het kader van de globale concertpodia-problematiek in Brussel en omgeving.

Het is natuurlijk een unieke locatie en het zou, gegeven de geschiedenis van de zaal, mooi zijn mocht ze ook in de toekomst een culturele bestemming behouden. Het businessplan dat voor het Amerikaans Theater en een aantal andere partners werd opgemaakt, heeft volgens mij zeker potentieel. In die zin is er wel een zekere betrokkenheid. Wij staan op dit ogenblik niet klaar met welk concreet project dan ook. De plannen die de Ancienne Belgique daarover de voorbije maanden heeft ontwikkeld, zijn wat mij betreft nog steeds actueel en hebben nog

steeds waarde. Met een aantal gesprekken, vooral met de stad Brussel, is men redelijk ver geraakt. Maar op een gegeven moment is daar een kink in de kabel gekomen. Ik weet niet juist welke. Dat heeft ook niet zoveel belang op zich. Het is de bedoeling om het dossier nu opnieuw in de goede richting te doen evolueren en om de gesprekken, in eerste instantie met de stad, voort te zetten. Op dit ogenblik is het niet duidelijk wat de stad als tussenkomende partij met de gebouwen van plan is. Er werd gesproken over renovatie en aankoop. Ik weet niet of dat voor de stad nog altijd actueel is. Het dossier is daardoor wat onduidelijker, maar tegelijkertijd biedt deze evolutie voor ons wel een aantal kansen. Of het gebouw effectief zal verkocht worden en/of gerenoveerd, is momenteel niet duidelijk. Ik wens nu ook geen uitspraak te doen over de concrete invulling van het project en over de daarbij betrokken partners. Ik ben wel in nauw contact met schepen Close, en ik plan de komende weken contacten met de federale minister bevoegd voor de Regie der Gebouwen.

Mijnheer Poschet, uw vraag is zeer terecht, en de bezorgdheid van de andere vraagstellers zeker ook. Mijn antwoord zal u meer dan frustreren. Maar de puzzelstukken die wat duidelijker waren op het einde van het voorjaar, zijn momenteel weer wat onduidelijker geworden. Ik probeer met de stad te bekijken wat de juiste plannen zijn en hoe de Vlaamse Gemeenschap daar mogelijk, binnen het gegeven van de Ancienne Belgique, goed kan op inspelen. Dat zal iets voor de komende maanden en, naar ik hoop, de komende weken zijn. De contacten zijn er, maar de duidelijkheid over het dossier is niet vergroot. Ik denk dat het zinvol kan zijn om daarover in de gemeenteraad van de stad vragen te stellen. Zo kan men stap voor stap de mist doen opklaren.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Minister, dank u voor uw ietwat vaag antwoord. Zoals zo vaak bij grotere dossiers, drijft ook dit dossier op getijden. Wij hebben in het voorjaar vloed gehad en hebben nu eb. Ik zal u nu wat ruimte geven en ik zal het dossier van wat verder opvolgen, en de vloed afwachten. Hopelijk is het dan stormvloed in het voorjaar.

Niet dat ik ervan uitga dat u dat nu doet, maar ik wil u wel vragen om bij uw contacten niet te eng te denken en voor een ruime invulling te gaan voor de site. Het hoeft uiteraard niet alleen een concertruimte te zijn, het kan ook een creatieve ontmoetingsplaats zijn, repetitieruimte bieden voor muzikanten, of misschien kan het iets embryonaals voor een 'cité de la musique' zijn, zoals in Parijs. Dat is al ambitieuzer, maar ik denk dat het niet verboden is om te dromen in de politiek. Ik volg dit verder op.

De voorzitter: Het is lang geleden dat we de woorden 'groei' en 'ambitie' nog gehoord hebben. Minister, wilt u nog iets toevoegen?

Minister Sven Gatz: Ik deel de mooie allegorie van de heer Poschet over de getijden. Mijnheer Poschet, ik zal proberen u iets later op het jaar een tijding te brengen. Het beeld van de getijden is goed. Op een gegeven moment trekt de zee zich terug, maar dan komt ze toch weer het strand overspoelen. We wachten op het juiste moment om ons bootje te water te laten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de beslissing inzake de meerjarige subsidies aan de cultureel-erfgoedconvenants – 525 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Collega's, mijn excuses, maar ik zal mijn vraag om uitleg vrij uitgebreid toelichten, omdat het technisch een vrij ingewikkelde materie is.

Vorige zaterdag werden de subsidies bekendgemaakt voor de erfgoedconvenants, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor de uitvoering van een lokaal cultureel-erfgoedbeleid voor de beleidsperiode 2015-2020.

De Vlaamse Regering besliste jaarlijks 3.719.000 euro subsidies toe te kennen aan die erfgoedconvenants. Voor wie dat niet goed kent, zal ik nog even uitleggen wat die convenants zijn. De erfgoedconvenants zijn samenwerkingsverbanden tussen gemeenten die de kans geven om in die gemeenten in te zetten op een kwaliteitsvolle en duurzame zorg voor het lokale cultureel erfgoed, vaak ook immaterieel erfgoed. Het gaat niet over de grote topstukken in de musea, maar over alle dingen die de streek en de leefomgeving van mensen maken tot wat ze zijn. Zo kun je het eenvoudig stellen. Het gaat ook over een grote waardering voor volkscultuur, volkse cultuur en andere dimensies dan de grote cultuur. In die zin zijn ze erg belangrijk om de identiteit van mensen te versterken en de context van de regio waarin ze wonen.

De Vlaamse Regering heeft die beslissing genomen op vrijdag 28 november 2014. Wat houdt die beslissing in? Collega's, ik zal de tabel niet voorlezen, maak u geen zorgen.

Ik geef enkel een paar conclusies uit de tabel weer. Het budget daalt in totaal met 325.000 euro. We gaan van 4.044.000 euro naar 3.719.000 euro. Dat is een daling van 8 procent. Die wijkt niet zo sterk af van de daling in bijvoorbeeld de kunstensector. Het hangt ervan af welke vergelijkende tabel je neemt. Ik heb getracht het zo correct mogelijk te doen. Ik heb de indexering niet meegeteld. Er zijn ook tabellen met indexering. Dat geeft een relatief markant verschil.

Het grootste deel van de convenants wordt geconfronteerd met een dalende subsidie in de uitkomst. Die daling varieert tussen 31 procent en 14 procent. Dat zijn toch zeer ernstige besparingen voor de twaalf betrokken convenants.

De winnaar van de cultureel-erfgoedprijs, CO7, krijgt de sterkste daling te verwerken, namelijk min 31 procent of min 80.000 euro. Ik ben een West-Vlaming. Dat weet u uiteraard, want u hoort het elke seconde. CO7 is het erfgoedconvenant van de Westhoek in de streek van Ieper.

Er valt één erfgoedconvenant uit de regeling, namelijk die van E-CEL, het erfgoedconvenant van Hasselt. Die heeft een negatief advies gekregen en valt daardoor uit de regeling. Waarom vertel ik dat? In de regeling is er een beleidsverandering. Waar men voorheen de keuze had voor stedelijke of regionale erfgoedconvenants wordt het aantal stedelijke erfgoedconvenants vanaf deze periode beperkt tot de kunststeden, als ik het in die termen mag zeggen. Het gaat over Brugge, Gent, Antwerpen en ook de VGC, maar dat is een apart verhaal. De andere steden met een erfgoedconvenant waren verplicht die regionaal te ontwikkelen. Die van Hasselt of Kortrijk hebben contact gehad met de gemeentebesturen uit hun omgeving. Ze hebben hun stedelijk convenant omgebouwd en een dossier ingediend samen met andere gemeenten. Een van die valt er dus uit, namelijk die van Hasselt.

De regering schrijft dat er voor de volgende jaren rekening moet worden gehouden met de moeilijke budgettaire context, waarbij er geen extra middelen beschikbaar zullen zijn voor de nieuwe erfgoedconvenants. De Vlaamse Regering heeft daarom beslist om in 2015 geen werkingssubsidies toe te kennen aan

intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor de periode 2016-2020. In tegenstelling tot de kunsten, kun je niet alleen één keer per vijf jaar, of in dit geval één keer per zes jaar, een aanvraag doen, maar heb je in de loop van de periode een aantal extra aanvraagmomenten, om dan een drie-, vier- of vijfjarig convenant te krijgen. Je kunt dus later inpikken. Voor 2015, ingangsdatum 2016, wordt dat dus uitgesloten.

Het agentschap wijkt voor twee aanvragen af van de beoordelingscommissie: voor een nieuwe, Kusterfgoed, en voor Overleg Cultuur Regio Kortrijk. Twee West-Vlaamse aanvragen dus. De regering volgt het agentschap en niet de beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie geeft een negatief advies en het agentschap een positief advies.

Er is een dubbel negatief advies van de commissie voor het Platform Omgeving Leie en Schelde (POLS). De regering overrulet dat dubbel negatief advies en kent toch 164.000 euro subsidie toe. Hun argumentatie daarvoor wordt uitgebreid toegelicht in de nota. Ik zal die argumentatie hier niet weergeven, maar misschien doet de minister dat straks wel.

Het gevolg van het drie keer opvissen van de drie negatief geadviseerden, is dat het totale bedrag natuurlijk nog veel meer onder druk staat. Er zijn namelijk drie extra aanvragers waaronder het moet worden verdeeld. Om dat netjes te kunnen doen, is er minstens 4,4 miljoen euro nodig. Maar dat gat wordt niet dichtgereden. Daardoor gebeurt het dat wie een goed tot zeer goed advies krijgt, dubbel en dik moet inleveren. Vandaar die grote besparing.

Collega's, de beoordelingscommissie heeft op basis van de criteria van het decreet en haar eigen oordeel een classificatie gemaakt van de erfgoedconvenant. De rangorde bevat een cijferscore. Het zijn publieke documenten. Ik heb de stukken van de regering opgevraagd en daaruit blijkt dat Cultuuroverleg Zeven (CO7) een cijferscore van 3,1 heeft, de hoogste score. Dan volgt k.ERF, Kempens Karakter enzovoort. Vier krijgen een onvoldoende van de beoordelingscommissie: Kusterfgoed (1,67), Overleg Cultuur Regio Kortrijk (1,67), Platform Omgeving Leie en Schelde (1,50) – deze drie zijn opgevist –, en E-CEL met 1,17, die is niet opgevist.

Wat het me niet gemakkelijk gemaakt heeft om een en ander uit te vissen, is dat in de stukken van de regering, van de adviezen en de bijlagen bij uw nota aan de regering, de pagina's 4, 5, 28 en 29 ontbreken. De regering heeft beslist op basis van uitgebreide adviezen, maar daarvan ontbreken vier pagina's, in ieder geval in de DORIS-databank waaruit mijn informatie komt. Vandaar dat ik bijvoorbeeld over Kusterfgoed allerlei insinuaties zou kunnen maken over het waarom ze een negatief advies krijgen of waarom u ze opvist, maar ik kan dat niet weten, want ik heb die pagina's niet. Ik zoek er niets achter. Het verandert niets aan de grond van de zaak, maar ik wil het wel even melden.

De convenants die evolueren van een stedelijke naar een intergemeentelijke convenant – Aalst en Kortrijk –, stijgen met gemiddeld 21 procent, wat terecht is omdat ze een veel groter gebied moeten bedienen. Daarmee komen ze nog maar op het niveau van de andere convenants.

Ondanks het dalende budget komt er één nieuwe convenant bij, namelijk Kusterfgoed.

De bedragen worden in drie categorieën ingedeeld. Het Erfgoeddecreet bevat voor de erfgoedconvenants minima, ingedeeld in drie categorieën, naargelang de bevolkingsaantallen van de regio die door de convenant wordt bediend. Voor de grote regio's gaat het over 246.000 euro, voor de kleine 164.000 euro en voor één 179.000 euro. Minister, die minima worden niet gerespecteerd. Ik weet wel

dat er in het decreet staat: "Binnen de perken van de begroting". Dat legitimeert iedere keer dat men nog lager dan de minima gaat. Wat zo pijnlijk is, is dat het agentschap telkens slechts het minimum prikt als het positief adviseert. Er is dus ook geen variatie op basis van de beoordeling voor iemand die het zeer goed doet of voor iemand die het minder goed doet. Door de combinatie van categorieën en besparing, duiken sommige er heel diep onder zoals CO7. Dat is niet de geest van het decreet. De geest van het decreet was ook dat er een waardering werd uitgesproken voor de kwaliteit van het werk en dat er ondergrenzen werden gehanteerd. In budgettaire krappe tijden wijkt het agentschap daar zelfs niet meer van af en hanteert het de minima als maxima. Dat is wat er is gebeurd.

Minister, ik lees een citaat uit uw speech bij de uitreiking van de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Cultureel Erfgoed 2013-2014: "Het samenwerkingsverband CO7 weet door zijn geïntegreerde aanpak de kracht van de wisselwerking tussen verschillende erfgoedgemeenschappen aan te grijpen om zo een lokaal en grensverleggend cultureel erfgoedbeleid uit te bouwen. De zeven gemeenten slagen erin hun overgebleven erfgoed lokaal en bovenlokaal het grensgebied te laten overstijgen, waarin ze zich bevinden. Een voorbeeld voor de erfgoedsector en ver daarbuiten." Het is een wrange vaststelling dat de winnaar van de prijs het meeste moet inleveren. Daarnaast vermeldt het agentschap nog op de website dat er in 2015 geen convenants worden ingewacht en men dus geen dossier moet opmaken.

Minister, deze beslissing staat ook haaks op uw beleidsnota. In operationele doelstelling 4 staat het volgende: "Cultureel-erfgoedconvenants efficiënt en effectief inzetten. (...) Lokale besturen zijn sinds jaren een cruciale partner in het complementair cultureel-erfgoedbeleid. De formule zorgt ervoor dat de afsprakenregeling op maat is van elk intergemeentelijk samenwerkingsverband en gebeurt op basis van het daar aanwezige cultureel erfgoed." Het is jammer dat die ambitie niet in de praktijk kan worden omgezet, wetende dat deze beslissing tot ver over de legislatuur reikt en onherroepelijk is.

Minister, in deze commissie werd een besparing voor Erfgoed van 10 procent aangekondigd. U zei op 21 oktober: "De erfgoedconvenants met gemeenten en provincies zullen 10 procent minder krijgen." De beslissing gaat daar voor twaalf van de zestien convenants echter zwaar onder. Dat is een vorm van 'woordbreuk', in ieder geval voor zij die een uitmuntende beoordeling kregen. Waarom hebt u zich niet aan deze afspraak gehouden?

Het Cultureel-erfgoeddecreet voorziet voor 2015-2020 in een decretaal minimumbedrag. Moet de Vlaamse Regering dat minimumbedrag dan ook niet respecteren?

Klopt het dat de bepaling van de bedragen enkel gebaseerd is op de inwonersaantallen van de betrokken regio's? Waarom is er geen inhoudelijke variatie tussen de subsidiebedragen die zijn toegekend aan het convenant?

Bij nalezing van de adviezen van de beoordelingscommissie, behalve die vier bladzijden, valt op dat die uiteenlopende beoordelingen geeft. Die worden niet vertaald in de subsidiebedragen. Wat meer is, het agentschap wijkt voor twee aanvragen af van de beoordelingscommissie. De regering volgt het agentschap en niet de beoordelingscommissie en geeft dus toch subsidie. Waarom gebeurt dat?

De regering overrulet een dubbel negatief advies voor POLS en kent toch 164.000 euro toe? Waarom wijkt u af, en vooral, is het dan niet minstens hoffelijk dat daarvoor een extra budget wordt gezocht zodat de dubbel positief beoordeelde aanvragen daarvan niet het slachtoffer worden? Er kunnen goede

redenen zijn om negatieve adviezen te overrulen maar het is wel spijtig dat anderen daarvan het slachtoffer zijn.

Acht u het realistisch dat de betrokken gemeenten in regio's met een dalende subsidie zelf meer zullen bijdragen voor de uitvoering van het cultureel-erfgoedconvenant? Diezelfde CO7 is het erfgoedconvenant waarvan de bijdrage van de lokale besturen per inwoner de grootste is van heel Vlaanderen. Zij doen dus al de meeste inspanningen en krijgen een veel lager bedrag. Er zijn er andere die in een hogere categorie zitten en wier bijdrage nog geen kwart bedraagt van de bijdrage van CO7.

Waarom gooit u de deur dicht voor nieuwe aanvragen? Dat staat haaks op de intenties van uw eigen beleidsnota. Gaat het om een eenmalige maatregel voor 2015? Kan die herbekeken worden in 2016? Of geldt die maatregel voor de rest van de beleidsperiode?

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Ik denk dat iedereen het er over grenzen van meerderheid en oppositie heen over eens is dat de cultureel-erfgoedconvenants hun meerwaarde hebben.

In budgettair krappe tijden waarin iedereen moet besparen, kunnen ook de cultureel-erfgoedconvenants daar niet onder uit. De heer Caron heeft uitgebreid een aantal terechte opmerkingen geformuleerd waar ik niet verder op in zal gaan. Ik wil wel nog twee vragen formuleren.

Het valt inderdaad op dat POLS een subsidie ontvangt ondanks de negatieve beoordeling van het agentschap en van de beoordelingscommissie. Uiteraard is het de minister die op basis van de adviezen de beslissing neemt. Hij kan ook een advies overrulen. Minister, waarom hebt u dat advies naast u neergelegd? Misschien zijn er factoren die hebben meegespeeld om POLS op te nemen in de lokale erfgoedconvenants die wij nu nog niet kennen.

Bij de individuele aandachtspunten in de aanvraagdossiers bijvoorbeeld van Cultuurregio Pajottenland & Zennevallei, Kempens Karakter, Overleg Cultuur Regio Kortrijk en Viersprong Land van Rode wordt telkens verwezen naar een hogere financiële inbreng van de deelnemende gemeenten. Het klopt dat de Vlaamse budgetten beperkt zijn, maar het is een realiteit dat ook de gemeenten moeilijke financiële tijden kennen en keuzes moeten maken. In hoeverre is het realistisch ernaar te streven dat de lokale overheden nog meer inspanningen leveren?

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, door het decreet is men erin geslaagd de afgelopen jaren heel wat te investeren in kwaliteit en samenwerking. Er is een beslissing genomen. Bent u ervan overtuigd dat we de doelstellingen en de geest van het decreet hiermee effectief zullen waarmaken en voortzetten? Wat is uw persoonlijke mening? Dit is de vertaling van een vraag die leeft en die de gemoederen beroert. Veel mensen die de afgelopen jaren ongelooflijke inspanningen hebben geleverd, vragen zich af waarom ze dat eigenlijk hebben gedaan. Dit moet worden gehonoreerd.

De administratie heeft de lokale besturen een brief met de beslissing bezorgd. In die brieven zijn ook een aantal krijtlijnen voor de toekomstige periode opgenomen. Die krijtlijnen passen uiteraard in de geest van het decreet en vooral van de beleidsnota. Ze komen echter wat wrang over. De vraag is dan ook hoe die krijtlijnen moeten worden geïnterpreteerd. Gaat het om zeer rigide opdrachten of gaat het om een aanmoediging? Aangezien die vraag leeft, wil ik ze hier ook stellen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Caron, het is me een raadsel waarom de ontbrekende pagina's niet in het elektronisch dossier zitten. Ik zal u die pagina's bezorgen. Deze duidelijke toevoeging zal de transparantie vergroten. Of die pagina's u veel wijzer zullen maken of van mening zullen doen veranderen, durf ik te betwijfelen. In elk geval zal ik u die pagina's bezorgen.

De aangekondigde besparing met 10 procent betreft het totaal beschikbare budget voor de werkingssubsidies voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Dit budget omvat de subsidies voor de zestien cultureel-erfgoed-convenants die in 2014 lopen. Op dit bedrag is voor 2015 effectief 10 procent bespaard.

Aangezien ten tijde van de aankondiging van de besparing nog geen beslissing over de aanvragen voor de beleidsperiode 2015-2020 was genomen, was het niet mogelijk de impact op de werkingssubsidies voor de individuele intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in te schatten.

De Vlaamse Regering heeft haar beslissing over de nieuwe aanvragen voor 2015 binnen het beschikbaar budget genomen. Ten gevolge van de huidige financiële situatie konden in de begroting geen bijkomende middelen voor nieuwe aanvragen of voor de uitbreiding van bestaande intergemeentelijke samenwerkingsverbanden worden opgenomen.

De beslissingen over nieuwe subsidierondes betekenen onvermijdelijk dat bepaalde subsidies kunnen wegvallen, stijgen of dalen. Dat is in dit geval ook gebeurd. In sommige gevallen is de subsidie gestegen omdat het inter-gemeentelijk samenwerkingsverband ten gevolge van de uitbreiding van het aantal betrokken gemeenten op basis van het inwonersaantal in een hogere decretale subsidie-categorie is terechtgekomen. Dit heeft uiteraard een impact op de werkingssubsidies voor de andere intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. De uitbreidingen worden immers binnen dezelfde enveloppe gefinancierd. Het tekort wordt evenredig door de verschillende werkingssubsidies gecompenseerd.

Globaal genomen is op het beschikbaar budget 10 procent bespaard. Aangezien de werkingssubsidies van uitbreidende intergemeentelijke samenwerkingsverbanden stijgt, wordt netto meer bespaard op de subsidies voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die op basis van hun inwonersaantal niet in een hogere categorie terecht komen.

Het decreet houdende het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid van 6 juli 2012 voorziet in een minimale werkingssubsidie op basis van het inwonersaantal. Concreet gaat het om 150.000 euro vanaf 50.000 inwoners, 200.000 euro vanaf 70.000 inwoners en 300.000 euro vanaf 120.000 inwoners. Daarnaast stelt artikel 183 van het decreet echter dat alle subsidies binnen de perken van de begroting worden toegekend. Ten gevolge hiervan kunnen de subsidiebedragen in functie van het beschikbaar budget proportioneel worden verminderd.

Dit betekent dat het decreet houdende het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid van 6 juli 2012 wel degelijk wordt gerespecteerd. Ik zou er bijna aan toevoegen dat het helaas in zijn totaliteit wordt gevolgd. Dit neemt niet weg dat ik straks nog op de vragen van mevrouw Bastiaens zal terugkomen. Ik vind immers dat haar vragen en de vragen van de heer Caron relevant blijven.

Tijdens de vorige legislatuur zijn al een aantal besparingen op de werkingsubsidies voor de cultureel-erfgoedconvenants doorgevoerd. Hierdoor waren de subsidies al onder het decretaal minimum gezakt. In 2014 lagen de subsidiebedragen al 5 procent lager dan de bedragen die in 2008 voor de periode 2009-2014 werden toegekend.

Het reeds vermelde decreet voorziet in een minimumbedrag. Dit bedrag is gekoppeld aan het aantal inwoners binnen een intergemeentelijk samenwerkingsverband dat voldoet aan de criteria voor de toekenning en de bepaling van het bedrag.

Het inwonersaantal biedt, of we dat nu graag hebben of niet, een objectieve verdeelsleutel. Dit is de feitelijke toestand met betrekking tot het decreet. *Dura lex sed lex*. Het inwonersaantal geeft een idee van de schaalgrootte van het werkingsgebied en het daar aanwezige culturele erfgoed.

Mijnheer Caron, het inwonersaantal vormt al sinds de invoering van het Erfgoeddecreet van 2004 de basis voor de bepaling van het minimale subsidiebedrag. Zoals u zelf hebt ervaren, zijn hier heel wat denkoefeningen over objectieve erfgoedparameters aan voorafgegaan. Op een bepaald ogenblik is zelfs het aantal parochies volgens de Ferrariskaarten als parameter voor het aanwezig cultureel erfgoed naar voren geschoven.

Een cultureel-erfgoedconvenant wordt op inhoudelijke gronden afgesloten. De criteria hiervoor zijn uiteraard in de eerste plaats het belang van het cultureel erfgoed, maar ook de activiteiten van de aanwezige lokale erfgoedactoren en de visie en het beleid van het intergemeentelijk samenwerkingsverband.

De kwaliteit van een aanvraag kan worden gehonoreerd door, afhankelijk van de beoordeling van de criteria, een subsidie toe te kennen die hoger dan het decretaal minimum ligt. Ten gevolge van de budgettaire realiteit is het echter onmogelijk geworden dit principe in de praktijk te brengen. Zo

als ik naar aanleiding van uw vorige vraag om uitleg heb toegelicht, is het binnen het momenteel beschikbaar budget niet mogelijk om, op basis van een toetsing van de aanvragen aan de criteria, gedifferentieerde werkingsubsidies toe te kennen. Het is enkel mogelijk rekening te houden met de minimale decretale subsidiebedragen.

De beoordelingscommissie en het agentschap hebben in de adviezen meer of minder aandachtspunten met betrekking tot de aanvraagdossiers geformuleerd. Tijdens de onderhandelingen over de inhoud van een cultureel-erfgoedconvenant wordt hiermee rekening gehouden. Deze aandachtspunten kunnen in de doelstellingen worden verwerkt.

Met betrekking tot twee aanvragen heeft het agentschap zich niet bij de adviezen van de beoordelingscommissie aangesloten. Volgens het agentschap voldeden beide aanvragen in voldoende mate aan de criteria. De Vlaamse Regering heeft de argumentatie van het agentschap gevolgd.

De Vlaamse Regering volgde hierbij de argumentatie van het agentschap. De aanvraag van Overleg Cultuur Regio Kortrijk toonde volgens het agentschap voldoende visie om vanuit een intergemeentelijk samenwerkingsverband het lokale cultureel-erfgoedbeleid van de deelnemende gemeenten verder uit te breiden en te versterken. De visie en doelstellingen in het beleidsplan voor inspanningen op het vlak van duurzaamheid en diversiteit bieden ook voldoende basis om een concrete werking op te starten en het beleid verder structureel vorm te geven.

Wat betreft de kwaliteit van het zakelijke beheer en de begroting wijst het agentschap erop dat het om een eerste aanvraag gaat voor een cultureel-erfgoedconvenant vanuit de projectvereniging. Het cultureel-erfgoedbeleid en de cultureel-erfgoedcel moeten nog worden opgestart. Bovendien is in deze regio ervaring en expertise inzake intergemeentelijke samenwerking aanwezig. De dertien gemeenten werken al langer samen voor verschillende beleidsdomeinen en sluiten nu de rangen wat cultureel erfgoed betreft. De projectvereniging zelf kan

zich beroepen op de ervaring uit de intergemeentelijke samenwerking voor cultuurcommunicatie. In het eerste jaar van de beleidsperiode kunnen de principes en procedures voor goed bestuur, beheer en toezicht verder worden uitgewerkt en geïmplementeerd. In de jaarlijkse actieplannen kan de begroting meer gedetailleerd worden toegelicht en gekoppeld worden aan de operationele doelstellingen.

Een tweede dossier waarover het agentschap een ander oordeel had dan de commissie is Kusterfgoed. Ook deze aanvraag biedt volgens het agentschap voldoende basis om een lokaal cultureel-erfgoedbeleid op te starten. Het opstartende karakter wordt hier eveneens benadrukt. Wanneer een concrete werking wordt opgestart, kunnen de pijnpunten worden weggewerkt. In de aanvraag is er zowel op lokaal als op intergemeentelijk niveau een analyse gemaakt. De doelstellingen spelen globaal gezien in op de aangegeven noden. De visie en doelstellingen in het beleidsplan bieden voldoende basis om een concrete werking op te starten, waarbij rekening kan worden gehouden met de gegeven aandachtspunten. Bovendien tonen de vier deelnemende gemeenten een open houding voor participatie van andere kustgemeenten, wat een katalysator kan betekenen voor het cultureel-erfgoedbeleid in de kustgemeenten.

De Vlaamse Regering was van mening in verband met het dossier POLS dat de aanvraag toch voldeed aan de criteria. De projectvereniging POLS heeft, na een moeizame start, in haar eerste werkingsjaren een hoopvol traject afgelegd. De cultureel-erfgoedcel neemt een actieve rol op binnen de uitvoering van het lokale cultureel-erfgoedbeleid. Het cultureel erfgoed en de lokale actoren staan in de huidige werking duidelijk centraal. Deze dynamiek wenst de Vlaamse Regering te stimuleren, zodat de recente positieve evolutie niet stilvalt.

Ik verwijs daarbij ook naar het evaluatieverslag van het agentschap uit 2013, waarin de positieve signalen reeds opgevangen werden. Ook de beoordelingscommissie waardeerde in haar advies deze ontwikkeling. Dat sterkte de Vlaamse Regering in de overtuiging de aanvraag te honoreren. Daarbij werd wel als expliciete voorwaarde opgenomen uiterlijk op 1 april 2016 een geactualiseerde visie op het lokale cultureel-erfgoedbeleid in te dienen, waarbij rekening wordt gehouden met de noden en behoeften van het lokale cultureel erfgoed en de lokale cultureel-erfgoedactoren.

Ik verwees in het antwoord op uw tweede vraag al naar het beschikbare budget. Bij het honoreren van de aanvraag van POLS was er dan ook geen mogelijkheid om dit budget bijkomend op te trekken.

Ik ben mij ervan bewust dat veel gemeenten het financieel niet breed hebben. Ik verwacht niet dat de gemeenten de verminderde subsidiebedragen bijpassen. Over de concrete inhoud van de cultureel-erfgoedconvenants wordt momenteel onderhandeld tussen de Vlaamse overheid en de betrokken intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Het spreekt voor zich dat bij het vastleggen van de doelstellingen in de convenants rekening zal worden gehouden met de toegekende werkingsubsidie.

Ik blijf inderdaad geloven in het instrument van het cultureel-erfgoedconvenant, maar een verdere uitbouw is pas mogelijk indien er ook in extra middelen voorzien kan worden. Van het agentschap heb ik vernomen dat er een aantal aanvragen voor 2015 in voorbereiding zijn, die een cultureel-erfgoedwerking willen starten in 2016. Om te vermijden dat er nodeloos aanvragen opgemaakt en behandeld worden, heeft de Vlaamse Regering daarom beslist om geen nieuwe aanvragen te honoreren in 2015. Een aanvraag opmaken vereist heel wat inzet van de deelnemende gemeenten van een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Door deze beslissing tijdig bekend te maken, kunnen onnodige inspanningen volgend jaar worden vermeden.

Gemeenten die de intentie hebben om een aanvraagdossier in te dienen, kunnen dit doen in 2016 voor de beleidsperiode 2017-2020. Maar ook de volgende jaren zal het niet evident zijn om extra middelen vrij te maken. Het instrument van het cultureel-erfgoedconvenant zal ook worden meegenomen binnen het kader van een hertekening van het complementair cultureel-erfgoedbeleid.

Ik neem meer dan akte van de verschillende vragen, maar ik wens te onderstrepen dat dit een beslissing is van de volledige Vlaamse Regering. Wij proberen het spanningsveld tussen de ambities die in de vijfjarige beleidsnota staan en de kortetermijnproblematiek van de moeilijke financiële tijden op een goede manier in te schatten. Dat is wellicht onvoldoende voor sommigen. Ik heb daar alle begrip voor.

Het is de bedoeling dat er vanaf 2017 wordt gekeken hoe we nieuwe aanvragen kunnen beoordelen, indien mogelijk nog billijker dan vandaag. Met billijkheid bedoel ik dat we de criteria zowel kwantitatief als kwalitatief in het decreet hebben gerespecteerd. Zelfs al bevat elk decreet ook wel een geest, mijnheer Caron, kan ik op dit ogenblik niet anders dan het decreet volgens de letter toepassen.

Indien we van oordeel zijn dat de inwonersaantallen een niet voldoende objectieve basis zijn om toekomstige dossiers op te grondvesten, is de discussie daarover open, wat mij betreft, om te kijken hoe we het dossier zouden kunnen verbeteren. Ik ben er mij van bewust dat er voor bepaalde gemeenten een zekere wrangheid aanwezig kan zijn. Maar ik ben me er ook van bewust dat andere gemeenten er wel duidelijk op vooruit gaan. In die zin vergroten we wel het grondgebied van gemeenten die met zo'n convenant werken, wat ook een bescheiden vorm van ambitie kan en mag worden genoemd.

Met betrekking tot de laureaat CO7 heb ik een appreciatie uitgesproken bij het uitreiken van de prijs, waar ik de vertolker ben van een objectief advies van een jury. Ik heb me daarbij geen enkele marge gepermitteerd dat het geen goede winnaar zou zijn. Daar wil ik zeker geen afbreuk aan doen. Ik begrijp dat de opeenvolging van de feiten, het uitreiken van de prijs en kort daarop het substantieel verminderen van de subsidies vanwege de manier waarop het decreet in elkaar zit, geen aangename zaak is. Daar heb ik verder geen antwoord op, behalve dat de prijs, hoe waardevol die ook is en hoezeer die een waardering uitspreekt van het werkveld en de Vlaamse Regering ten aanzien van de betrokken winnaar, op geen enkele manier in rechtstreeks verband staat met het toekennen van subsidies, hoe jammer het betrokken platform dat ook terecht mag vinden.

Wat de ambities en de toekomstige krijtlijnen betreft, sta ik open voor suggesties indien er een billijkere verdeling van middelen kan worden gevonden. Zowel de regering als het Vlaams Parlement kan daarin een rol spelen. De toekomst zal uitwijzen of we vanaf 2017 nieuwe aanvragen kunnen honoreren en of dat dan over meer of andere zones zal gaan. Ook daar zal de ijzeren wet van de politiek gelden: de beperkingen van de begroting zullen altijd onze ambities insnoeren, of we dat nu willen of niet. Daarmee wil ik niet zeggen dat er automatisch minder of evenveel middelen zullen zijn in 2017. Laat ons hopen dat het er meer kunnen zijn, maar dat weet niemand vandaag in deze zaal. En of we meer zones kunnen ontwikkelen, hangt ook af van de kwaliteit van de dossiers.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): De minimale inwonersaantallen zijn een net waarin we gevangen zitten. Het zijn geen gouden tijden. Ik neem aan dat u de beslissing ook niet met veel plezier hebt genomen.

Het idee van de gouden tijd is dat een minimum wordt vastgelegd. Boven dat minimum wordt op basis van kwalitatieve gronden gevarieerd. Dat is de ideale wereld. Nu blijkt dat we die ideale wereld helemaal niet bereiken door wat u hebt geantwoord en door wat ik heb geschetst. De inwonersaantallen krijgen dan natuurlijk een foute en onbedoelde dimensie.

Ik meen dat er eens moet worden nagedacht over de cofinanciering van de gemeenten. U trekt de bedragen nu gelijk naargelang van de grootte van het gebied, terwijl de gemeenten in dat gebied ten opzichte van andere gebieden verschillend financieren. Dat is ook niet eerlijk. Regio's met een grote inbreng van de lokale besturen worden evenveel gefinancierd als regio's waar de inbreng van de lokale besturen klein is. Ook dat is een correctie, objectieve financiële berekening waar eens over moet worden nagedacht in tijden van schaarste. Ik herhaal dat ik meen te weten dat de tekst is opgesteld in tijden van verwachtingen en groeiambities, maar die zijn er vandaag niet. Ik vraag u dus om ook daar eens over na te denken. Ik ben een groot pleitbezorger van een kwalitatieve beoordeling die doorwerkt in de subsidiëring, laat dat duidelijk zijn.

Natuurlijk kan niet aan elke aanvrager subsidie worden toegekend – al zou ik dat graag zien gebeuren en gun ik dat iedereen. Afwijken van een advies is legitiem, minister. Het is uw rol en uw verantwoordelijkheid. Het is uw keuze, en u motiveert die ook. Ik heb er geen moeite mee. Ik heb er wel moeite mee dat dit gebeurt binnen een budgettair kader waar eerst 10 procent wordt afgehaald en waar u dan nieuwe spelers laat binnenkomen. Dan gebeurt er immers wat u het Kunstendecreet verwijt, dan ontstaat een versnipperd veld met steeds kleinere bedragen en kleinere spelers. Dat is geen goede evolutie. We zitten in een cirkelperiode, met verkiezingen die samenvallen met de convenantenperiode. We hadden beter niet gekozen voor beleidsverandering, groei en aanpassingen van gebieden. Het was beter geweest om te zeggen dat alleen wie al binnen is, kan aanvragen. U begrijpt wat ik bedoel. Nu krijgen we weer nieuwe spelers, maar met steeds kleinere bedragen. Volgens mij zijn de ondergrenzen bereikt. Een erfgoedconvenant runnen met die bedragen is, zelfs indien de gemeenten hetzelfde bedrag opleggen, een minimum minimorum om iets te kunnen doen. Als we verder uitbreiden, moet het echt met vers geld zijn. Zo niet is het beter om, hoe hard het ook klinkt, de deur dicht te houden voor nieuwe spelers, want anders wurgen we langzaam maar zeker de bestaande organisaties.

We hebben allemaal ooit de ambitie gehad om hiermee in de mate van het mogelijke gebiedsdekkend te werken in Vlaanderen. Die ambitie is verre van bereikt. In de originele decreten was in een groeipad voorzien van één tot twee per jaar. Eerst waren het er twee per jaar, maar minister Schauvliege heeft dat teruggebracht naar één per jaar. Nu is het aantal teruggebracht naar nul, hopelijk slechts voor één jaar. Er zijn inderdaad twee nieuwe dossiers. Men had gehoopt die begin volgend jaar te kunnen indienen. Die mensen hebben mij gecontacteerd. Het is voor hen bitter, ze zitten immers in een verregaande fase. Eentje betreft de zuidrand van Antwerpen. Ze zitten in hun gesprekken en met hun contacten al op het niveau van gemeenteraden en schepencolleges. Het is een vrij complexe procedure om alles voor te bereiden. Nu krijgen ze het deksel op de neus. Ik hoop dat ze minstens in 2016 kunnen aanvragen en in 2017 kunnen instappen. Ik hoop dat we met zijn allen nog steeds – maar dan een beetje in stilte – de ambitie behouden om gebiedsdekkend te werken.

Minister, ik heb nog een vraag over de laatste zin van uw antwoord. U hebt het over het herzien van het complementair erfgoedbeleid. Het is een beetje mysterieus. Ik begrijp niet wat u bedoelt. Kunt u er iets meer over zeggen?

In verband met CO7 is er inderdaad geen relatie tussen een subsidie en een erfgoedprijs. Ik ben afkomstig van Wervik, dat is een van de gemeenten in dat

gebied, een tabaksgemeente. Het is een regio die zich met het erfgoed groot heeft gemaakt, ook en vooral dezer dagen. Dat is het opvallende aan heel deze kwestie. Het erfgoed is een wezenskenmerk van die regio. Daarom is het dubbel bitter. Er was nu een beleidslijn die niet alleen inzet op de stedelijkheid, maar die ook ontwikkelingskansen geeft aan een gebied, bovendien op basis van zijn kenmerken. Dat die nu wordt afgeremd, is heel spijtig.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Minister, gezien de budgettaire krappe tijden onderschrijven we de beslissing van de regering. Het is natuurlijk niet gemakkelijk om alles uitgelegd te krijgen op het terrein. Ik meen toch dat we nog steeds de ambitie moeten hebben om de erfgoedconvenanten zo veel mogelijk gebiedsgericht en gebiedsdekkend in Vlaanderen uit te spreiden.

We stimuleren intergemeentelijke samenwerking, we stellen dat lokale besturen soms te klein zijn en moedigen ze aan om intergemeentelijk te denken. Als in die context dan alle inspanningen die op het terrein werden geleverd door een gebrek aan middelen weer moeten worden teruggeschroefd, dan is het begrijpelijk dat de gemeenten de ambitie verliezen om naar die samenwerking te blijven streven. We moeten dat absoluut vermijden.

Ik ga wel akkoord met de heer Caron dat we nu, in deze budgettaire tijden, niet moeten uitbreiden. We moeten nu eerst de bestaande erfgoedconvenants verder stimuleren. Hopelijk komt er binnen twee of drie jaar extra ruimte. En als die er is, kunnen we denken aan uitbreiding.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik verduidelijk wat ik heb bedoeld met het complementair erfgoedbeleid. Er zit geen uitgewerkte strategie achter. We bedoelen onrechtstreeks dat met de inkanteling van een aantal provinciale elementen er mogelijk weer nieuwe aanknopingspunten ontstaan, maar daarmee is de budgettaire problematiek natuurlijk niet noodzakelijk opgelost. Het kan weer een andere dynamiek geven. De komende maanden en het komende jaar zal dit hopelijk duidelijker worden.

Ik erken de meeste punten van uw kritiek, mijnheer Caron. Ook de toevoegingen van mevrouw Coudyser en mevrouw Bastiaens kunnen moeilijk tegengesproken worden. Met uw opmerking dat we eigenlijk doen wat we het Kunstendecreet verwijten, kan ik het niet eens zijn. Dit decreet heeft een andere logica. Het Kunstendecreet gaat niet uit van een gemeentelijke of intergemeentelijke logica. Als een decreet een gemeentelijke of intergemeentelijke logica volgt, dan gaat men, indien men gebiedsdekkend wil zijn, altijd in de richting van een gebiedsverdunning. Hier loert dat risico altijd om de hoek. Het Kunstendecreet heeft de bedoeling om het kwalitatieve los van de regio te beoordelen, ook al zal die altijd wel voor een stuk meespelen. De logici achter beide decreten is dus niet dezelfde.

Maar we begrijpen elkaar wel. Ik wilde dit enkel aanstippen. Het doet weinig af aan het feit dat ik deze beslissing samen met de voltallige Vlaamse Regering in eer en geweten heb genomen. We streven een bepaalde vorm van evenwicht na die ik zeker wil verdedigen, maar ik besef dat een aantal elementen die in het decreet zijn ingebouwd, tot bijkomende ongewenste effecten leiden. Samen met wat provinciaal op de plank ligt, de komende maanden, en met de mogelijke nuttige bijsturingen en hopelijk ook met nieuwe financiële ademruimte over twee jaar, kunnen we bekijken hoe we hier het beste aan kunnen remediëren.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Ik dank u voor het antwoord en voor het begrip. De provinciale rol wordt hertekend, zeker op het vlak van cultuur. De erfgoedconvenanten zijn eigenlijk een voorbeeld van een regeling die daar al op vooruitloopt. Het is eigenlijk al een nieuw soort regeling.

De regeling werd ook zo uitgedacht: de provincies krijgen er geen rol in.

U hebt gelijk over de vergelijking met het Kunstendecreet. Ik had het niet over het gebiedsdekkende aspect, want de situatie is totaal anders, er is een vrije kandidatuurstelling, een vrije aanvraag.

Ik bedoel enkel dat als er bij zullen komen, de bedragen per dossier zullen dalen. Het is een tendens die we ook hebben opgemerkt bij het Kunstendecreet. Dat was mijn vergelijking. Ik pleit er liever voor om er gedurende één jaar een stop op te zetten en ondertussen eens grondig na te denken en kleine decreetswijzigingen aan te brengen om de leefbaarheid te verzekeren van iedereen die erbij komt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.